Bárður á Steig Nielsen
Helgi Abrahamsen
Magnus Rasmussen
Erhard Joensen
Johan Dahl
Eyðdis Hartmann Niclasen
Kaj Leo Holm Johannesen
vegna Sambandsflokkin

Løgtingið

Uppskot til

Løgtingslóg um broyting í løgtingslóg um familjuískoyti
(Inflasjónsískoyti til húski í 2023)

§ 1

Í løgtingslóg nr. 160 frá 24. desember 2015 um familjuískoyti, sum broytt við løgtingslóg nr. 167 frá 20. desember 2017, løgtingslóg nr. 187 frá 21. desember 2018, løgtingslóg nr. 65 frá 9. mai 2019, løgtingslóg nr. 18 frá 10. mars 2020, § 10 í løgtingslóg nr. 159 frá 10. desember 2021 og løgtingslóg nr. 136 frá 25. oktober 2022, verða gjørdar hesar broytingar:

1. Í § 1 a verður aftan á stk. 1 sum nýtt stk. sett:
"*Stk. 2*. Inflasjónsískoyti kann veitast húskjum, ið lúka treytirnar í hesi løgtingslóg."
Stk. 2-3 verða eftir hetta stk. 3-4.

2. Í § 1 a, stk. 2, sum verður stk. 3, verður aftan á "oljuískoyti" sett: "ella inflasjónsískoyti".

3. Í § 2 b verður aftan á stk. 1 sum nýtt stk. sett:
"*Stk. 2*. Inflasjónsískoyti sambært § 1 a er 12.000 kr. í 2023 og kann útgjaldast eina ferð."
Stk. 2-4 verða eftir hetta stk. 3-5.

4. Í § 2 b, stk. 2, 3 og 4, sum verða stk. 3, 4 og 5, verður aftan á "oljuískoyti" sett: "og inflasjónsískoyti".

5. Í § 4 a, stk. 1 og 2 verður aftan á "oljuískoyti" sett: "og inflasjónsískoyti".

6. Í § 4 a, stk. 3 verður aftan á "oljuískoytið" sett: "og inflasjónsískoytið".

7. Í § 8 a, stk. 1, 1. og 2. pkt. verður aftan á "oljuískoyti" sett: "ella inflasjónsískoyti".

8. Í § 8 a verður aftan á stk. 2 sum nýtt stk. sett:
"*Stk. 3*. Umsókn um inflasjónsískoyti skal vera Almannaverkinum í hendi í seinasta lagi 30. september 2023."
Stk. 3-4 verða eftir hetta stk. 4-5.

9. Í § 8 a, stk. 3 og 4, sum verða stk. 4 og 5, verður aftan á “oljuískoyti” sett: “og inflasjónsískoyti”.

10. Í § 10 a verður aftan á “oljuískoyti” sett: “ella inflasjónsískoyti”.

11. Í § 11 a, stk. 1 og 2 verður aftan á “Oljuískoyti” sett: “og inflasjónsískoyti”.

§ 2

Henda løgtingslóg kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

1.2. Orsakir til uppskotið

Altjóða rembingar seinasta árið hava viðført óvanliga stórar hækkingar í prístalinum. Hetta rakar breitt og ávirkar fíggjarligu umstøðurnar hjá flestu húskjum. Nøkur húski verða tó rakt harðari enn onnur. Serliga raka hækkaðu prísirnir á mati og øðrum neyðsynjarvørum meint hjá teimum familjum, ið eru ringast fyri fíggjarliga.

Tá slíkar støður stinga seg upp, er tað týdningarmikið at átøkini, ið verða gjørd, ikki stimbra búskapin óneyðugt og økja um eftirspurningin, tí tað kann fáa øvugtan virknað og seta enn meir ferð á prísvøksturin. Tað hevur týdning, at húsarhaldini so vítt gjørligt sjálvi tillaga seg og umleggja sína nýtslu eftir broyttu umstøðunum.
Húski, sum hava lágar inntøkur, hava ikki somu møguleikar at tillaga seg, og tí verður við hesum lógaruppskoti lagt upp til at veita fíggjarligan stuðul til húski við lágum inntøkum, og sum ikki hava ognir av týdningi.

1.2. Galdandi lóggáva

Galdandi lóggáva gevur ikki rætt til veiting frá tí almenna, orsakað av hækkandi prísstøði, tí hetta ikki er at rokna sum ein almannahending. Tað er sostatt ikki nøkur skipan, ið loftar familjum, sum hava trupulleikar við at fáa endarnar at røkka saman í gerandisdegnum orsakað av høgari inflasjón.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Endamálið við uppskotinum er at minka um ringastu avleiðingarnar av prísvøkstrinum, ið hevur verið seinasta árið. Serliga verður hugsað um hækkaðu útreiðslurnar til mat og aðrar neyðsynjarvørur. Sambært uppskotinum kunnu húski, sum lúka treytirnar um inntøku og ogn, fáa rætt til inflasjónsískoyti. Inflasjónsískoyti er ein eingangsupphædd á 12.000 kr.

Í verandi løgtingslóg um familjuískoyti verður fíggjarligur stuðul einans veittur til barnafamiljur, sum hava børn upp til 18 ár. Avleiðingarnar av óvanliga stóra prísvøkstrinum seinasta árið merkjast eisini hjá øðrum húskum. Tí verður skipanin við hesum uppskotinum í eitt avmarkað tíðarskeið víðkað soleiðis, at onnur enn barnafamiljur kunnu søkja um nýggju veitingina, ið nevnist inflasjónsískoyti. Inflasjónsískoyti verður sostatt veitt húskjum – bæði teimum við børnum og uttan børn. Tað er heldur ikki aldursmark, og tað merkir, at eisini fólkapensjonistar kunnu fáa inflasjónsískoyti, um treytirnar viðvíkjandi inntøku og ogn eru loknar.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Verandi skipan við familjuískoyti verður víðkað soleiðis, at tað eisini verður veitt eitt inflasjónsískoyti. Inflasjónsískoyti verður veitt eftir umsókn til húski við lágum inntøkum, og sum ikki hava ognir av týdningi.

Tey, sum fáa umsóknina játtaða, fáa eitt útgjald eina ferð uppá 12.000 kr.

Treytirnar fyri at fáa rætt til inflasjónsískoyti eru:

- Inntøka í mesta lagi:

  - Ein vaksin í húskinum: 290.000 kr.
  - Tvey ella fleiri vaksin í húskinum og 0, 1 ella 2 børn: 390.000 kr.
  - Tvey ella fleiri vaksin í húskinum og 3 ella fleiri børn: 410.000 kr.

- Ogn í mesta lagi:
  - Eitt ella tvey vaksin í húskinum: 50.000 kr.
  - Trý ella fleiri vaksin: 70.000 kr.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Uppskotið hevur við sær øktar útreiðslur til familjuískoyti í fíggjarárinum 2023, og ætlanin er at fíggja útreiðslurnar við broyting á fíggjarlógini, ið er til viðgerðar í Løgtinginum. Treytin fyri rætti til inflasjónsískoyti er, at umsókn er Almannaverkinum í hendi í seinasta lagi 30. september 2023, og lógaruppskotið fær sostatt ikki avleiðingar fyri komandi fíggjarlógir.

Tað ber tó ikki til at meta um, hvussu stórar útreiðslurnar til endamálið verða í 2023. Inflasjónsískoyti verður veitt húskjum, og tað merkir, at tað er ikki einstaklingurin sum søkir – tað er húskið, ið søkir. Tað eru sambært Hagstovuni gott 18.000 húski í Føroyum. Tað ber ikki til at siga, hvussu nógv av húskjunum lúka treytirnar fyri at fáa rætt til inflasjónsískoyti.

Inflasjónsískoytið er 12.000 kr. til hvørt húski. Verða tað 500 húski, sum fara at fáa inflasjónsískoyti, verður útreiðslan 6 mió. kr., og verða tað 1000 húski verður útreiðslan 12 mió. kr.

Uppskotið hevur ikki við sær fíggjarligar avleiðingar fyri kommunur.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Uppskotið hevur við sær nakað av umsitingarligum avleiðingum fyri Almannaverkið. Allar umsóknir skulu málsviðgerast og skrásetast.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Tá familjur við lágum inntøkum og uttan ognir av týdningi fáa meiri pening um hendi, kann væntast at nýtslan í samfelagnum økist nakað, og hevur tað avleiðingar fyri vinnuna.

Verandi skipan við familjuískoyti hevur ein innbygdan progressivitet og veitingin lækkar, so hvørt inntøkan hækkar. Skipanin virkar sostatt sum ein øktur markskattur, sum er við til at minka um arbeiðsútboðið. Hetta verður ikki galdandi fyri inflasjónsískoyti, tí talan er um eina upphædd, sum bert verður veitt einaferð.

Uppskotið hevur sostatt bert smávegis avleiðingar fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Lógaruppskotið hevur ikki við sær avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum
Lógaruppskotið hevur ikki við sær avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir
Lógaruppskotið hevur avleiðingar fyri tey húski, sum fáa rætt til inflasjónsískoyti á 12.000 kr. Tað væntast at vera ymiskir samfelagsbólkar, sum fara at fáa ágóðan av inflasjónsískoytinum. Láginntøkubólkar eru serliga lesandi, fólka- og fyritíðarpensjonistar, stakir uppihaldarar, ið arbeiða niðursetta tíð o.o. Men nøkur av hesum eru partur av størri húski, og í tann mun, at onnur í húskinum hava inntøku ella ogn, tá dettur rætturin til inflasjónsískoyti burtur.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum
Lógaruppskotið hevur ikki við sær avleiðingar fyri millumtjóðasáttmálar á økinum.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar
Mett verður ikki, at uppskotið hevur avleiðingar fyri skyldur Føroya sambært Hoyvíkssáttmálanum, Evropeiska mannarættindasáttmálanum ella Sáttmála Sameindu Tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek.

2.9. Markaforðingar
Lógaruppskotið hevur ikki við sær kendar markaforðingar.

2.10. Revsing, fyrisitingarligar sektir, pantiheimildir ella onnur størri inntriv
Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um revsing, fyrisitingarligar sektir, pantiheimildir ella onnur størri inntriv.

2.11. Skattir og avgjøld
Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um skattir ella avgjøld.

2.12. Gjøld
Lógaruppskotið hevur ikki ásetingar um gjøld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið likamligum ella løgfrøðiligum persónum skyldur?
Lógaruppskotið áleggur ikki likamligum ella løgfrøðiligum persónum skyldur.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein stovn undir landsstýrinum ella til kommunur?
Lógaruppskotið leggur ikki heimildir til landsstýrismannin, stovn undir landsstýrismanninum ella til kommunur.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?
Lógaruppskotið gevur ikki almennum myndugleikum atgongd til privata ogn.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?
Lógaruppskotið hevur ikki aðrar kendar avleiðingar enn tær, sum eru nevndar omanfyri.

2.17. Talvan: Yvirlit yvir avleiðingarnar av lógaruppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndug-leikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelags-bólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Ja	Ja
Umsitingarligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Nei
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Ja	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

3.1. Viðmerkingar til ta einstøku greinina

Til § 1

Til nr. 1

Húski kunnu søkja um inflasjónsískoyti. Eru t.d. tvær ella fleiri íbúðir í einum húsum, og hesar íbúðir sambært fólkayvirlitinum eru ein og sami bústaður, so eru allir persónar í øllum íbúðunum, ið eru 18 ár ella eldri, partur av sama húski.

Til nr. 2

Í mun til familjuískoyti, so er uppihaldsskylda mótvegis børnum ikki ein treyt fyri at fáa rætt til inflasjónsískoyti. Tað merkir, at eisini húski, ið ikki hava børn, kunnu fáa inflasjónsískoyti. Tað er onki aldursmark, og sostatt kunnu t.d. fólkapensjonistar fáa inflasjónsískoyti, um treytirnar annars eru loknar.

Til nr. 3 og 4

Inflasjónsískoyti er ein føst upphædd, ið er ásett til 12.000 kr. Inflasjónsískoyti kann bert útgjaldast eina ferð til hvørt húski.

Fyri at fáa rætt til inflasjónsískoyti skal inntøkugrundarlagið hjá øllum vaksnum í húskinum tilsamans í mesta lagi vera upphæddirnar, ið eru ásettar í § 2 b, stk. 2-4, nú § 2 b, stk. 3-5.

- Er talan um eitt húski við einum vaksnum, skal inntøkugrundarlagið í mesta lagi vera 290.000 kr. Hetta er uttan mun til, um persónurin hevur børn ella ikki hevur børn.
- Er talan um húski við tveimum ella fleiri vaksnum og við 0, 1 ella 2 børnum, skal inntøkugrundarlagið í mesta lagi vera 390.000 kr.
- Er talan um húski við tveimum ella fleiri vaksnum og við 3 ella fleiri børnum, skal inntøkugrundarlagið í mesta lagi vera 410.000 kr.

Til nr. 5 og 6

Í verandi skipan við familjuískoyti er tað uppihaldarin og møguligur hjúnafelagi/maki, sum søkja. Tá er tað bara inntøka og ogn hjá hesum, ið liggur til grund fyri rættinum til familjuískoyti. Sbrt. § 4 a, stk. 1 í hesum lógaruppskoti er tað alt húskið, ið søkir um inflasjónsískoyti. Tað eru allir persónar, ið eru 18 ár ella eldri, sum sambært landsfólkayvirlitinum eru skrásettir at búgva á bústaðnum. Tað er sostatt inntøka og ogn hjá øllum, sum eru skrásett at búgva, sum telur við - eisini hóast hesi ikki hava nakað fíggjarligt tilknýti til hvønn annan. Sí eisini serligar viðmerkingar til nr. 1, tá fleiri íbúðir eru í sama bústaði.

Inntøkugrundarlagið, sum inflasjónsískoytið skal grundast á, er tað sama sum við familjuískoyti. Fyri B-inntøku er inntøkutíðarskeiðið seinast álíknaða inntøkuár. Fyri A-inntøku er tað inntøkan seinastu 12 mánaðirnar. Í sambandi við A-inntøku er tó ein munur í mun til verandi skipan við familjuískoyti. Tá inntøkan broytist í verandi skipan, tá kann rættur til familjuískoyti grundast á inntøku frá tí mánaðinum, at inntøkan er broytt. Hetta er ikki galdandi fyri inflasjónsískoyti. Tá kann ikki gerast frávik til seinastu 12 mánaðirnar.

Hátturin at rokna inntøkugrundarlagið er annars tann sami sum við familjuískoyti.

Til nr. 7, 8 og 9
Umsókn um inflasjónsískoyti skal latast Almannaverkinum á serligum umsóknarblaði.

Umsóknin skal vera Almannaverkinum í hendi í seinasta lagi 30. september 2023. Bert umsóknir, ið eru Almannaverkinum í hendi áðrenn freistina, kunnu verða játtaðar.

Sambært § 8 a, stk. 3, sum verður § 8 a, stk. 4, gevur umsøkjari Almannaverkinum heimild at fáa til vegar upplýsingar frá øðrum viðkomandi myndugleikum.

Sambært § 8 a, stk. 4, sum verður § 8 a, stk. 5, verður inflasjónsískoyti útgoldið sum ein upphædd til ein persón í húskinum. Tað merkir, at Almannaverkið t.d. ikki býtir upphæddina millum tveir ella fleiri partar av einum húski.

Til nr. 10
Hevur persónur av órøttum fingið inflasjónsískoyti, tá eru somu reglur galdandi sum, tá borgari hevur fingið familjuískoyti av órøttum.

Til nr. 11
Treytirnar um ogn í sambandi við inflasjónsískoyti eru lutvíst tær somu sum við familjuískoyti. Bæði við familjuískoyti og inflasjónsískoyti er tað innistandandi í peningastovni og virðisbrøv, ið telur sum ogn. Onnur ogn, so sum hús og virðismiklir lutir telja ikki sum ogn.

Við inflasjónsískoyti kann ognin í mesta lagi vera 50.000 kr. Um húskið telur trý ella fleiri vaksin, kann ognin hjá øllum í húskinum tilsamans vera upp til 70.000 kr.

Til § 2
Ásett verður, at løgtingslógin kemur í gildi dagin eftir, at hon er kunngjørd.

Á Løgtingi, 22. februar 2023

Bárður á Steig Nielsen Helgi Abrahamsen Magnus Rasmussen

Erhard Joensen Johan Dahl Eyðdis Hartmann Niclasen

Kaj Leo Holm Johannesen